

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 331/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou, Bajzova 2, Košice, proti postupu Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 28/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. októbra 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 28/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vyslovil príkaz konať, a žiadajú priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti, priložených príloh a zo súdneho spisu vyplýva, že sťažovatelia vystupujú v napadnutom konaní v právnom postavení žalobcov v konaní vedenom na okresnom súde proti žalovanému o zaplatenie peňažnej sumy 2 864 eur s príslušenstvom z titulu uplatnenia väd na diele – kuchynskej linke. Napadnuté konanie začalo podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu na Okresnom súde Banská Bystrica 26. februára 2019. Okresný súd Banská Bystrica vydal 6. marca 2019 platobný rozkaz, ktorý žalovaný napadol odporom. Po podaní odporu sťažovatelia zmenili žalobný návrh o doplnenie vlastnej povinnosti vydať zhotovené dielo žalovanému.

3. Vec bola okresnému súdu postúpená 16. mája 2019. V období máj až september 2019 okresný súd vykonával úkony spojené s doručovaním vyjadrení stranám konania. V januári 2020 okresný súd nariadil prvé pojednávanie na 12. marec 2020, ktoré sa neuskutočnilo z dôvodu žiadosti právneho zástupcu žalovaného o odročenie pojednávania pre čerpanie dovolenky. Ďalšie pojednávanie vo veci okresný súd nariadil na 13. október 2020. Na tomto pojednávaní okresný súd rozhodol o zmene žaloby, vykonal výsluch strán konania a na účely vykonania znaleckého dokazovania odročil vec na neurčito. V januári 2021 bola vec pridelená novému zákonnému sudcovi, v máji 2021 okresný súd nariadil pojednávanie na 26. august 2021, v júli 2021 došlo opätovne k zmene zákonného sudcu, pojednávanie nariadené na 26. august 2021 bolo zrušené, v priebehu mesiacov august až október 2021 okresný súd vykonával úkony súvisiace s ustanovením znalca, najmä zisťoval dostupnosť ním oslovených znalcov.

4. Po podaní ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že uznesením okresného súdu č. k. 14 C 28/2019-220 z 30. novembra 2021 bol v spore ustanovený znalec, ktorý 2. mája 2022 vyhotovil a predložil okresnému súdu znalecký posudok, 16. mája 2022 okresný súd odoslal znalecký posudok na vyjadrenie stranám konania.

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Podľa názoru sťažovateľov je napadnuté konanie postihnuté nečinnosťou okresného súdu, vzniknuté prietahy v napadnutom konaní sú neodôvodnené a zasahujú do sťažovateľmi označených práv, upriamujú pozornosť na skutočnosť, že okresný súd takmer rok neustanovil znalca v predmetnom konaní, na účely vykonania riadneho znaleckého dokazovania zhotovenú kuchynskú linku nepoužívajú, aby bol zachovaný jej pôvodný stav, v akom im ju žalovaný odovzdal. Sťažovatelia sa domáhajú aj primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní o zaplatenie peňažnej sumy z titulu uplatnenia väd zhotoveného diela, teda kuchynskej linky.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

8. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP

v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

9. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti veci ústavný súd pripúšťa vyššiu mieru faktickej zložitosti veci, ktorá sa premietla do potreby nariadiť znalecké dokazovanie na účely zhodnotenia uplatnených vád diela, hodnoty diela a možnosti jeho riadneho užívania. Prípadná právna zložitosť veci nebola ústavným súdom indikovaná. Predmet konania je zaiste pre sťažovateľov podstatným, avšak nejde typovo o konanie, v ktorom súd musí konať obzvlášť starostlivo a promptne (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

10. Z hľadiska správania účastníkov konania ústavný súd zistil, že sťažovatelia raz požiadali o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia, od podania žiadosti o predĺženie lehoty do samotného predloženia vyjadrenia uplynulo 14 dní, teda nešlo o neprimerané predlžovanie konania. Po uskutočnení prvého pojednávania vo veci 13. októbra 2020, ktoré bolo odročené na účely nariadenia znaleckého dokazovania, sťažovatelia predložili okresnému súdu otázky pre znalca až 18. novembra 2020, t. j. až po viac ako mesiaci od uskutočnenia pojednávania. Uvedené ale rovnako nemalo významný vplyv na samotné nariadenie znaleckého dokazovania, súdny znalec bol okresným súdom ustanovený uznesením č. k. 14 C 28/2019-220 z 30. novembra 2021.

11. Postup okresného súdu v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako úplne ideálny, prvé pojednávanie vo veci sa konalo takmer po roku a pol od postúpenia veci okresnému súdu, ďalší viac ako jeden rok trvalo ustanovenie znalca. Po ustanovení súdneho znalca bol znalecký posudok vyhotovený a predložený okresnému súdu už 2. mája 2022, 16. mája 2022 okresný súd doručoval znalecký posudok stranám konania.

12. Okresný súd teda v napadnutom konaní konal s občasnými priet'ahmi. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína svoju judikatúru, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09).

13. Z hľadiska celkovej dĺžky konania, ktorá momentálne presiahla dobu 3 rokov, ústavný súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru ESĽP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESĽP z 15. 10. 1999, č. 26614/95, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, č. 32967/96, body 64, 65 a 66).

14. Okrem toho ústavný súd konštatoval určitú mieru skutkovej zložitosti veci, ktorá je objektívnym dôvodom, pre ktorý nebolo možné o nároku sťažovateľov rozhodnúť v skoršom časovom horizonte, len samotné ustanovovanie znalca si vyžiadalo dlhšie časové obdobie (približne 3 mesiace), keďže sťažovatelia požadovali ustanovenie znalca mimo ich okresu. Ústavný súd nemohol opomenúť ani pandémiu ochorenia COVID-19, ktorá mohla objektívne spôsobiť určité kratšie fázy nečinnosti v postupe okresného súdu a dotkla sa najmä možnosti okresného súdu nariadiť vo veci pojednávanie.

15. Zohľadňujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že celková dĺžka napadnutého konania (3 roky a 3 mesiace) pred súdom prvej inštancie, prihliadajúc na skutkovú zložitnosť prípadu vyžadujúcu si znalecké dokazovanie, prebiehajúcu pandémie ochorenia COVID-19, samotný predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľov, nie je neprimeraná a nedosahuje intenzitu, ktorá by mohla mať za následok vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

16. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších ich návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

17. Napokon ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prieťahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľom, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložili ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu